

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců JUDr. Jakuba Camrdy a JUDr. Viktora Kučery v právní věci žalobkyně: **H. K.**, zast. Mgr. Martinem Kolářem, advokátem, se sídlem Karlovo náměstí 559/28, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo dopravy**, se sídlem nábreží Ludvíka Svobody 1222/12, Praha 1, **za účasti osoby zúčastněné na řízení:** Ředitelství silnic a dálnic ČR, se sídlem Na Pankráci 546/56, Praha 4, zast. Mgr. Petrem Kuchařem, advokátem, se sídlem Na Pankráci 404/30a, Praha 4, v řízení o kasačních stížnostech žalovaného a osoby zúčastněné na řízení proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 17. 2. 2021, č. j. 39 A 10/2020 – 100, o návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti osoby zúčastněné na řízení,

t a k t o :

Kasační stížnosti **se přiznává** odkladný účinek.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Kasačními stížnostmi ze dne 31. 3. 2021 se žalovaný i osoba zúčastněná na řízení domáhají zrušení shora označeného rozsudku krajského soudu, kterým bylo zrušeno rozhodnutí Ministerstva dopravy ze dne 14. 8. 2020, č. j. 29/2020 – 120 - STSP/18, ve věci stavebního povolení stavby „I/19 Ch.“.

[2] Osoba zúčastněná na řízení (dále „stěžovatelka“) podala dne 12. 4. 2021 žádost o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Především uvedla, že v důsledku rozsudku krajského soudu je ohrožena výstavba významné dopravní stavby, která již byla zahájena. K podmínce hrozící újmy uvedla, že nepřiznáním odkladného účinku by došlo ke způsobení újmy nikoli pouze stěžovatelce – která má uzavřenou a vysoutěženou smlouvu o dílo a musela by tedy nuceně zastavit probíhající stavební práce dle této smlouvy, s čímž by byly spojeny další náklady na zakonzervování stavebního místa - ale i celé řadě dalších osob, zejména místním obyvatelům - občanům města Ch. a osob žijících v blízkosti současného průtahu městem, v jejichž zájmu je obchvat realizován, kteří by v důsledku nepřiznání odkladného účinku byli nuceni dále snášet neúnosnou dopravní situaci.

[3] Stavba obchvatu města Ch. byla zahájena na základě smlouvy o dílo s generálním dodavatelem dne 28. 9. 2020. K zahájení stavby došlo na základě výzvy k zahájení prací ze dne 8. 9. 2020 a dílčího předání staveniště, ke kterému došlo 25. 9. 2020. V současné době je stavba v hodnotě 316 528 042 Kč zahájena, s termínem zprovoznění 29. 7. 2022. Zhotovitel mimo jiné zajistil materiál na stavbu v hodnotě přesahující částku 3,5 mil Kč. Dle oznámení zhotovitele činí jen fixní náklady způsobené přerušením stavby více než 2,5 mil Kč měsíčně. Dále u mnoha materiálů a služeb vyjednal zhotovitel pozastavení plnění služeb, což ve svém důsledku povede ke zpoždění dokončení díla v původně uvažovaném termínu. V důsledku přerušování stavby tohoto rozsahu budou vznikat škody velkého rozsahu.

[4] Přiznání odkladného účinku by dle stěžovatelky nebylo v rozporu s důležitým veřejným zájmem, neboť právě realizace stavby obchvatu je v daném případě ve veřejném zájmu a to s ohledem na důvod její realizace – trvajících překročení hlukových limitů v centru města Ch. To byl ostatně primární důvod pro realizaci obchvatu města, jehož centrem prochází frekventovaná silnice 1 třídy. Podle měření z června 2020 centrem města denně projede 14 800 aut, z toho 2500 kamiónů, obchvat kolem Ch. se realizuje mimo jiné proto, že stávající situace, kdy veškerá nákladní doprava projíždí centrem města, je z hlediska zatížení hlukem nepřijatelná a je předmětem výjimky udělené na základě rozhodnutí Krajské hygienické správy Jihočeského kraje ze dne 16. 8. 2018, č. j. KHSJC 23383/2018/HOK TA, která má omezenou platnost. V rozporu s veřejným zájmem v dané lokalitě je proto naopak jakýkoliv odklad realizace stavby obchvatu. K tomu dokládá stěžovatelka stanovisko města Ch., kde je výslovně potvrzena neudržitelnost stávající situace ve městě, a to nejen trvajících překročení hlukových limitů, ale i zhoršená bezpečnostní situace, znečištění ovzduší a vibrace. V přímé souvislosti s odložením realizace by tedy došlo k prodloužení negativní situace z důvodu bezpečnosti provozu, hluku, znečištění ovzduší a vibrací. O tom, že situace ve městě je neudržitelná, svědčí četné protesty občanů proti odkladu realizace obchvatu. K tomu dále dokládá stěžovatelka petici občanů, protest místních občanů, jakož i foto z jedné z demonstrací a číslo místního periodika, ze kterých plyne vysoký zájem občanů města Ch. na výstavbě obchvatu.

[5] Z doložených podkladů současně plyne, že újma, která by byla způsobena stěžovatelce a občanům města Ch. odmítnutím přiznat kasační stížnosti odkladný účinek (tj. účinky rozhodnutí a s tím spojeným bezprostředním zastavením a odložením stavebních prací na obchvatu na neurčito), by byla nepoměrně větší než újma, která může pokračováním stavební činnosti vzniknout žalobkyni po dobu řízení o kasační stížnosti. V této souvislosti stěžovatelka doplňuje, že žalobkyni již navíc i ani žádná újma vzniknout nemůže, když žalobkyně vzala dne 6. 4. 2021 zpět své odvolání proti prvoinstančnímu rozhodnutí o udělení stavebního povolení a toto nabylo právní moci. Řízení před správním soudem se kromě žalobkyně neúčastní žádní další účastníci, kterým by mohla být způsobena újma, stěžovatelka má i proto za to, že v takovém případě neexistuje překážka pro přiznání odkladného účinku.

[6] Stěžovatelka má za to, že splnění podmínek pro přiznání odkladného účinku plyne mimo jiné z té skutečnosti, že v rámci předcházejícího řízení o žalobě nebyl z důvodu ochrany veřejného zájmu přiznán odkladný účinek žalobě, a to na základě usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 15. 10. 2020, č. j. 39 A 10/2020 - 52. Krajský soud zamítl přiznat žalobě odkladný účinek zejména s odkazem na ochranu veřejného zájmu občanů města Ch., kteří jsou negativně dotčeni nadměrnou nákladní dopravou, která aktuálně projíždí skrze střed města Ch. V důsledku nepřiznání odkladného účinku tedy byla zachována právní moc a účinnost napadeného stavebního povolení. Ze stejných důvodů by proto měla být zachována právní moc a účinnost napadeného stavebního povolení i v řízení o této kasační stížnosti, které by proto měl být odkladný účinek přiznán.

[7] Žalobkyně ani žalovaný se k návrhu na přiznání odkladného účinku ve stanovené lhůtě nevyjádřili.

[8] Podle § 107 s. ř. s. nemá kasační stížnost odkladný účinek. Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat, přitom se užije přiměřeně § 73 odst. 2 s. ř. s., podle kterého lze přiznat odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce (stěžovatele) nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[9] Je třeba zdůraznit, že přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je mimořádným institutem, kterým Nejvyšší správní soud prolamuje před vlastním rozhodnutím ve věci samé právní účinky pravomocného rozhodnutí krajského soudu, na které je třeba hledět

pokračování

jako na zákonné a věcně správné, dokud není případně jako celek zákonným postupem zrušeno. Přiznání odkladného účinku proto musí být vyhrazeno pro ojedinělé případy, které zákonodárce vyjádřil v § 73 odst. 2 s. ř. s.

[10] Nejvyšší správní soud opakovaně konstatoval, že povinnost tvrdit a prokázat vznik újmy má stěžovatel (např. usnesení ze dne 29. 2. 2012, č. j. 1 As 27/2012 – 32). Od stěžovatele, který žádá o přiznání odkladného účinku, se tak především očekává dostatečně konkrétní a individualizované tvrzení o tom, že mu v důsledku napadeného rozhodnutí vznikne nepoměrně větší újma než jiným osobám, vysvětlení, v čem tato újma spočívá, a uvedení jejího rozsahu. Vylíčení podstatných skutečností o nepoměrně větší újmě musí svědčit o tom, že negativní následek, jehož se stěžovatel v souvislosti s rozhodnutím krajského soudu obává, by pro něj byl zásadním zásahem. Kromě výše uvedeného tíží stěžovatele též důkazní břemeno k uplatněným tvrzením. Unesení tohoto důkazního břemene po stěžovateli vyžaduje, aby tvrzení, kterými odůvodňuje návrh na přiznání odkladného účinku, také řádně doložil (např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 9. 2015, č. j. 2 As 218/2015 - 50). Stěžovatel, který přiznání odkladného účinku navrhuje, tedy má povinnost tvrzení a povinnost důkazní; je na něm, aby konkretizoval a osvědčil, jakou konkrétní újmu by pro něj výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly (viz např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 2. 2012, č. j. 1 As 27/2012 – 32). Hrozící újma musí být závažná a reálná, nikoli pouze hypotetická či bagatelní. Žádost o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti musí být dostatečně individualizovaná a podepřená konkrétními důkazy (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 1. 2012, č. j. 8 As 65/2011 - 74).

[11] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že stěžovatelka dostatečně podklady, které k žádosti doložila, prokázala možné způsobení vlastní újmy, jakož i újmy jiných osob. Z jejího vyjádření jakož i z příloh zaslaných soudu vyplývá existence závazku stavebníka k provedení stavby a především pak intenzivní zájem a akutní potřeba výstavby silničního obchvatu ze strany širší veřejnosti. Naopak Nejvyšší správní soud neshledal, že by v současné době žalobkyni či jiným osobám vznikla jakákoli újma.

[12] Návrh stěžovatelky na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti shledal Nejvyšší správní soud důvodný. V důsledku přiznání odkladného účinku kasační stížnosti stěžovatelky se tedy odkládají účinky napadeného rozsudku krajského soudu a byla zachována právní moc a účinnost napadeného stavebního povolení.

[13] Přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti Nejvyšší správní soud nijak nepředjímá své budoucí rozhodnutí o věci samé; svou podstatou se jedná o rozhodnutí dočasné povahy, proto z něj nelze dovozovat jakékoli závěry ohledně toho, jak bude meritorně rozhodnuto o samotné kasační stížnosti (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 10. 2005, č. j. 8 As 26/2005 - 76, publ. pod č. 1072/2007 Sb. NSS).

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 4. května 2021

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu